

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

1,-154

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 1 4°
1 1 01 0 4 01123 6

+REX

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

በረድኤተ፡ ወኂሩተ፡ አምላክነ ፡፡
ድርሳን ፡ በእንተ ፡ ልደቱ ፡ ለእግዚእነ ፡
ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡

HOMILIA ÆTHIOPICA
DE NATIVITATE DOMINI NOSTRI
JESU CHRISTI,

Latino ſermone ad verbum donata;

Nunc primum cum aliis 24. Homiliis, & perpaucis quibuſdam MSS. Æthiopicis ex Oriente aſportata, & ſpeciminis loco in lucem edita

à

M. THEODORO PETRÆO, Flensburgo-Holſato,
Philologiæ ſacræ Linguarumque Orient. Propagatore.

LUC. 2: 11.

ዮም፡ ተወልደ፡ መድኀኒት፡ ለዓለም፡ በሀገረ፡ ዳዊት፡፡

GREG. NAZIANZ. ORAT. 36.

Τίς τῆς ἀνθρωπότητος, ἣν δι' ἡμᾶς ὑπέστη θεός, αἰτία; τὸ σωθῆναι πάντας ἡμᾶς.

LUGD. BATAVORUM,

Impenſis Auctoris, & Typis Niſſelianis.

ANNO ÆRÆ CHRISTIANÆ
cIↃ IↃc LX.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

B.R.H.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

VIRO

Plurimùm Reverendo, Præclariſſimo & Excellentiſſimo,

DN.

JOHANNI SWANINGIO,

S S. Theologiæ Doctori celeberrimo, & in Academia Regia Hafnienſi Profeſſori primario, nec non Regni Daniæ Archiepiſcopo Vigilantiſſimo:

UT ET

Admodùm Reverendo, Clariſſimo, omnigenæque eruditionis & virtutis laude Eximio Theologo,

DN.

M. JOHANNI Bræmer/

Sacræ Reg. Majeſt. Daniæ & Norweg. &c. Concionatori Aulico Meritiſſimo, Vigilantiſſimo:

Dominis

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Dominis ſuis **GRATIOSIS**, Patronis
& Fautoribus perbenignis, ac perpetua
obſervantiâ colendis,

Hanc ſacram de CHRISTI Σαρκώσει Homiliam,

in gratæ mentis Τεκμήριον,

ſinceræ voluntatis Μαρτύριον,

& ulterioris favoris Ὁρμητήριον,

Dicare & conſecrare ut voluit;
ita debuit

Theodorus Petræus.

Homilia De Nativitate Domini noſtri Jeſu
ድርሰን ፡ በእንተ ፡ ልደቱ ፡ ለእግዚእነ ፡ ኢየሱስ ፡
Chriſti, in pace Domini,
ክርስቶስ ፡ በሰላመ ፡ እግዚአብሔር ፡
Amen.
አሜን ፡፡

Mirabile myſterium ejus & altum, ô dilecti mei! Paſtores prædicârunt, 1 Timoth. 3: 16.
መንክር ፡ ምስጢሩ ፡ ወልዑል ፡ አፍቁራንየ ፡፡ ኖሎት ፡ ሰብኩ ፡ ዐቢይ ፡ ምክሩ ፡
& non ſicut in canticis ſuis, cecinerunt in gloria: & glorificarunt ለጽድቅ ፡
ወአኮ ፡ ከመ ፡ በመኀልይሆሙ ፡ ዘመሩ ፡ በስብሐት ፡ ወሰብሑ ፡ Luc. 2: 20.
Angeli, & gratias egerunt Principes angelorum. Et benedixerunt Cherubim,
መላእክት ፡ ወአእኰቱ ፡ ሊቃነ ፡ መላእክት ፡፡ ወባርኩ ፡ ኪሩቤን ፡
& cecinerunt Seraphim, videntes Deum in ſuper terra, & qui fuit Εὐφραινέσθωσαν
ወዘመሩ ፡ ሱራፌን ፡ ርኢዮሙ ፡ አምላከ ፡ በዲበ ፡ ምድር ፡ ወዘሀሎ ፡ οἱ οὐρανοὶ, καὶ ἀ-
ſuprà, deſcendit infrà, & qui eſt infrà, fuit ſuprà in amo- γαλλιάσθω ἡ γῆ
ላዕለ ፡ ወረደ ፡ ታሕተ ፡ ወዘሀሎ ፡ ታሕተ ፡ ኮነ ፡ ላዕለ ፡ በአፍቅ διὰ τὸν ἐπουράνιον,
rem hominum. Hodie Bethlehem aſſimilatur cælo: atque pro εἶτα ἐπίγειον.
ሮቱ ፡ ለሰብእ ፡፡ ዮም ፡ ቤተ ፡ ልሔም ፡ ትመስል ፡ ሰማየ ፡ ወህየተ ፡ Nazianz. in Chri-ſti nativit. Orat. 38.
ſtellis, ecce Angeli laudant; & pro ſole,
ከዋክብት ፡ ናሁ ፡ መላእክት ፡ ይሴብሑ ፡፡ ወህየንተ ፡ ፀሐይ ፡ Matth. 2: 6. Luc. 2: 13.
ecce Sol juſtitiæ: & ubi habitat Deus, ibi ſunt Malach. 4: 2.
ናሁ ፡ ፀሐየ ፡ ጽድቅ ፡ ወኀበ ፡ ኀደረ ፡ አምላክ ፡ ህየ ፡ ይሀልው ፡ ይሠርቅ ፡ ለክ
exercitus ejus. Deus factus eſt homo, nec imminuta fuit divinitas ejus propter ሙ ፡ ለእለ ፡ ት
ሰራዊቱ ፡፡ አምላክ ፡ ኮነ ፡ ሰብአ ፡ ወኢኀጸጸ ፡ መለኮቱ ፡ በእንተ ፡ ፈርሑ ፡ ስምየ ፡
humanitatem ejus: ſed Sermo Dei ille *eſt*, qui incarnatus fuit; ፀሐየ ፡ ጽድቅ ፡
ትስብእቱ ፡ አላ ፡ ቃለ ፡ እግዚአብሔር ፡ ውእቱ ፡ ዘተሠገወ ፡ Joh. 1: 14.
cùm verò natus eſſet, abnegârunt eum Judæi, & inverterunt Phariſæi ቃል ፡ ሥጋ ፡
ወአመ ፡ ተወልደ ፡ ክሕድዎ ፡ አይሁድ ፡ ወሚጡ ፡ ፈሪሳዊያን ፡ ኮነ ፡
verbum librorum, ac Scribæ mutárunt legem. Herodes quæſivit
ቃለ ፡ መጻሕፍት ፡ ወጸሐፍትኒ ፡ ወለጡ ፡ ሕገ ፡፡ ሄሮድስ ፡ ኀሠሠ ፡ Matth. 2: 13.

 puerum,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

puerum, non ut honoraret eum, ſed ut occideret eum; & omnes
ለሕፃን :: አኮ : ከመ : ያክብሮ : አላ : ከመ : ይቅትሎ : ወኵሉ :
mutati ſunt. Judæi abnegarunt regem ſuum, & populi contenderunt
ተወለጠ : አይሁድ : ክሕዱ : ንጉሦሙ : ወአሕዛብ : ተጋደሉ :
ob regem gloriæ cæleſtem, & admirati ſunt, quomodo deſcenderit
Pſal. 23. Hebr. 24: 7. 8. 9. 10. በእንተ : ንጉሠ : ስብሐት : ሰማያዊ : ወአንከሩ : እፎ : ወረደ :
ſuper terram ? nec intellexerunt ipſum angeli, neque principes angelorum,
ዲበ : ምድር : ወኢያእምርዎ : መላእክት : ወኢሊቃነ : መላእክት :
nec throni, nec dominationes, nec virtutes: ſed deſcendit
Coloſſ. 1: 16. Eph. 1: 21. ወኢመናብርት : ወኢአጋእስት : ወኢኀይላት :: አላ : ወረደ :
in occulto, & proceſſit de ventre abſque mixtione, & factus eſt
በኅቡእ : ወወፅአ : እምከርሠ : ዘእንበለ : ትድምርት : ወኮነ :
homo, neque mutata fuit divinitas ejus. Reges venerunt, & adoraverunt
ሰብአ : ወኢተወለጠ : መለኮቱ :: ነገሥት : መጽኡ : ወሰገዱ :
Matth. 2. Regem gloriæ. Ac milites adoraverunt Dominum militum & virtutum.
Matth. 8. Matth. 28: 9. ለንጉሠ : ስብሐት : ወሐራ : ሰገዱ : ለእግዚአ : ሐራ : ወኀይላት ::
Mulieres adoraverunt illum, qui natus eſt ex muliere, ut converteret
ሰገደ : ሎቱ : Joh. 16: 20. አንስት : ሰገዳ : ለዘ : ተወልደ : እምብእሲት : ከመ : ይወልጥ :
ሐዘንክሙ : triſtitiam illarum in lætitiam. Virgines adoraverunt filium virginis, & miratæ
ፍሥሐ : ይከ ሐዘኖን : ለፍሥሐ :: ደናግል : ሰገዳ : ለወልደ : ድንግል : ወአን
ſunt, quomodo ubera filiæ ſtillaverint lac, & nutrimentum
ውንክሙ : ከራ : እፎ : አጥበተ : ወለት : አውፅኦ : ሐሊበ : ወተሴሰየ :
Joël. 2: 16. pueruli? Pueri adoraverunt puerum, ut ex ore parvulorum
እለ : ይጠብ ሕፃን :: ሕፃናት : ሰገዱ : ለሕፃን :: ከመ : እምአፈ : ደቂቅ :
ው : ጥበ : & lactentium præpararet laudem. Et iterum pueri adoraverunt illum, qui
Pſalm. 8: 3. Matth. 21: 16. ወሕፃናት : ያስተዳሉ : ስብሐተ :: ወካዕበ : ሕፃናት : ሰገዱ : ለዘ :
conſtituit illos martyres per manum Herodis fatui. Homines adoraverunt
ረሰዮሙ : ሰማዕተ : በእደ : ሄሮድስ : አብድ :: ሰብእ : ሰገዱ :
Matth. 2: 16. Hebr. 13: 20. illum, qui factus eſt homo, & ſanavit omnem pravitatem hominum. Paſtores
ዐቢይ : ኖላዊ : ለዘ : ኮነ : ሰብአ : ወፈወሰ : ኵሎ : እከዮሙ : ለሰብእ :: ኖሎት :
adoraverunt paſtorē oviū, qui tradidit animā ſuā *pro* redemptione oviū ſuarū.
አባግዕ :: ሰገዱ : ለኖላዌ : አባግዕ : ዘመጠወ : ነፍሶ : ቤዛ : አባግዒሁ ::
Joh. 10: 11. 15. Sacerdotes adoraverunt illū, qui fuit ſacerdos in æternū ſecundū ordinationē
ካህናት : ሰገዱ : ለዘ : ኮነ : ካህነ : ለዓለም : በከመ : ሢመቱ :
Pſal. 109. Hebr. 110: 4. Malchi-zedec. Servi adoraverunt illum, qui accepit formam
ለመልከ : ጼዴቅ :: አግብርት : ሰገዱ : ለዘ : ነሥአ : አርአያ :
Philipp. 2: 7. ſervi, ut exueret ſervitutem noſtram. Magi adoraverunt Domi-
Matth. 2; 2. 11. ገብር : ከመ : ይፍታሕ : ግብርናትነ :: መሰግላን : ሰገዱ : ለእግ
num

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

num magorum, qui fecit illos captatores hominum. Publicani
ዚአ ፡ መሰግላን ፡ ዘረሰዮሙ ፡ መሠግራነ ፡ ሰብእ ፡፡ መጸብሐን ፡
adoraverunt illũ, qui conſtituit publicanum Euangeliſtã. Scortatores adora- Matth. 9: 9. & c. 10: 3.
ሰገዱ ፡ ለዘ ፡ ረሰዮ ፡ ለመጸብሐዊ ፡ ወንጌላዊ ፡፡ ዘማዊያን ፡ ሰገዱ ፡
verunt illum, qui remiſit peccatum meretricis, quæ flevit ad pedes ejus. Luc. 7: 37.38.
ለዘ ፡ ኀደገ ፡ ኀጢአታ ፡ ለዘማ ፡ እንተ ፡ በከየት ፡ ኀበ ፡ እገሪሁ ፡፡
Peccatores adoraverunt agnum, qui portavit peccatum mundi. Omnes illi Joh. 1: 29.
ኃጥኣን ፡ ሰገዱ ፡ ለበግዕ ፡ ዘጾረ ፡ ኀጢአተ ፡ ዓለም ፡ ኵሎሙ ፡ ዘያስተት ፡ ወያ
lætati ſunt. Nos autem lætemur, neque citharis, quas geſtamus, ሴሰል ፡ qui re-
ተፈሥሑ ፡፡ ወንሕነኒ ፡ ንትፌሣሕ ፡ ወአኮ ፡ መሰንቆ ፡ ዘንጸውር ፡ movet & aufert.
nec armis, ſed in nativitate ejus lætemur: quoniam ille *eſt*
ወሊንዋየ ፡ ሐቅል ፡፡ አላ ፡ በልደቱ ፡ ንትፌሣሕ ፡ እስመ ፡ ውእቱ ፡
ſpes noſtra, & ſalus noſtra. Atque dicamus uti angeli: Gloria 1 Theſſal. 5: 8.
ተስፋነ ፡ ወመድኃኒትነ ፡፡ ወንበል ፡ ከመ ፡ መላእክት ፡ ስብሐት ፡ መድኃኒተ ፡ ተ
Deo in excelſis, & pax in terra, homi- ስፋነ ፡
ለእግዚአብሔር ፡ በአርያም ፡ ወሰላም ፡ በምድር ፡ ሰእጓለ ፡ Luc. 2: 14.
nibus beneplacitum ejus, qui natus eſt ab exordio mundi
እመ ፡ ሕያው ፡ ሠምረቱ ፡፡ ለዘ ፡ ተወልደ ፡ እምቅድመ ፡ ዓለመ ፡
ex ſpiritu ſancto, verè nativitas ejus ex alto, & verè nativitas ejus
እመንፈስ ፡ ቅዱስ ፡፡ አማን ፡ ልደቱ ፡ እምላዕሉ ፡ ወአማን ፡ ልደቱ ፡
ex virgine, Deus natus eſt ex Deo, ſimilis factus
እምድንግል ፡ አምላክ ፡ ተወልደ ፡ እምአምላክ ፡ ተመሲሎ ፡
ut homo, nec corrupta fuit virginitas ejus: ſed natus eſt ſicut
ከመ ፡ ሰብእ ፡ ወኢማሰነ ፡ ድንግልናሃ ፡ አላ ፡ ተወልደ ፡ በከመ ፡
voluit ſpiritualis, non cognita fuit nativitas ejus ſuperna. Et ne ſcrutemini
ፈቀደ ፡ መንፈሳዊ ፡ ኢተዐውቀ ፡ ልደቱ ፡ ዘበላዕሉ ፡፡ ወኢትኅሥሡ ፡
nativitatem ejus ex virgine: non enim convenit creaturæ inquirere Rom. 9: 20.
ልደቱ ፡ ዘእምድንግል ፡ ወኢይደልወ ፡ ለፍጥረት ፡ ይትኃሠሥ ፡
in creatorem ſuum. Virgines autem, cùm nubunt, pariunt: ſed hæc
ለፈጣሪሁ ፡ ወደናግልሰ ፡ ሰበ ፡ ይትዋሰቡ ፡ ይወልዱ ፡ ወዛቲ ፡
virgo non experta virum peperit, ac inventa fuit virgo,
ድንግል ፡ ኢታአምር ፡ ምተ ፡ ወወለደት ፡ ወተረክበት ፡ ድንግል ፡ Luc. 1: 34.
& hoc factum excedit cogitationem; atque ne loquamur de illo, Maria ἀειπαρθέ-
ወዝንቱ ፡ ግብር ፡ ይትሌዐል ፡ እምሕሊና ፡ ወኢንነግር ፡ በእንቲኣሁ ፡ νῳ.
ſed glorificemus abſq; inquiſitione illius. Hic autem qui non contrectatus eſt,
አላ ፡ ንሰብሖ ፡ ዘእንበለ ፡ ተኃሥሦ ፡፡ ወዝንቱሰ ፡ ዘኢይትገሰስ ፡
neque apparuit, nec fuit carnalis, habitavit in carne corrupti-
ወኢያስተርኢ ፡ ወኢኮነ ፡ ዘሥጋ ፡ ኀደረ ፡ ውስተ ፡ ሥጋ ፡ ዘይማ
bili,

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

h. e. magis credit oculus quod videt, quàm auris quod audit, Et Herod. Clio: ὦτα τυγχάνει ἀνθρώποισιν ἐόντα ἀπιςότερα ὀφθαλμῶν.

bili, ut viderent eum omnes: Etenim credunt in viſione
ስን፡ ከመ፡ ይርአይዎ፡ ኵሉ፡ እስመ፡ የአምኑ፡ በርእየተ፡
oculi præ auditione auris. Et qui viderunt eum, crediderunt: qui verò
ዐይን፡ እምሰሚዐ፡ እዝን፡፡ ወእለ፡ ርእይዎ፡ አምኑ፡ ወእለሰ፡
non viderunt eum olim, abnegaverunt; & propterea voluit, ut appareret
ኢርእይዎ፡ ትካት፡ ክሕዱ፡ ወበእንተዝ፡ ፈቀደ፡ ከመ፡ ያስተርኢ፡
in carne, & confunderet illos, qui non credunt. Natus eſt autem
በሥጋ፡ ወያስተኀፍሮሙ፡ ለእለ፡ ኢይአምኑ፡ ወተወልደ፡
ex virgine non cognoſcente, ſicuti organum puſillum, cujus ſonus
እምድንግል፡ እንዘ፡ ኢታአምር፡ ከመ፡ አርጋኖን፡ ንኡስ፡ ወቃሉ፡
exit ex eo fortiter: illa autem non cognovit id niſi
ይወፅእ፡ እምኔሁ፡ በኀይል፡ ወይእቲሰ፡ ኢያእመረቶ፡ ዘእንበለ፡
ex Gabriele angelo, cùm interrogavit illum, & dixit ei: quomodo
Luc. 1:34. እምገብርኤል፡ መልአክ፡ ሶበ፡ ተስአለቶ፡ ወትቤሎ፡ እፎ፡
erit mihi hoc non cognoſcenti virum? & dixit ei: Spiritus
ይከውነኒ፡ ዝንቱ፡ እንዘ፡ ኢያአምር፡ ብእሴ፡ ወይቤላ፡ መንፈስ፡
ſanctus habitabit ſuper te, & virtus Excelſi obumbrabit tibi.
ቅዱስ፡ ይኀድር፡ ላዕሌኪ፡ ወኀይለ፡ ልዑል፡ ይጸልለኪ፡፡
Namque figulus, quando invenit argillam bonam, fingit ex ea vas
Rom. 9:21. እስመ፡ ለበሓዊ፡ ለእመ፡ ረከበ፡ መሬተ፡ ሠናየ፡ ይሬሲዮ፡ ንዋየ፡
2 Timoth. 2:21. honorabile: ſimiliter & Dominus noſter invenit carnem, & animā ejus puram,
ክቡረ፡ ወከማሁ፡ እግዚእነ፡ ረከበ፡ ሥጋሃ፡ ወነፍሳ፡ ንጽሐ፡

ἐκ παρθένου, καὶ Ψυχὴν καὶ σάρκα προκαθαρθείσης τῷ πνεύματι, Greg. Nazianz. Orat. 38.

& fecit ſibi habitaculum, Et ſe veſtiens exiit, nec erubuit veſtiri,
ወገብረ፡ ሎቱ፡ ማኅደረ፡፡ ወለቢሶ፡ ወፅአ፡ ወኢኀፈረ፡ ለቢሶቶ፡
& honoratum fuit opus ejus: nam habitavit ſuper illum factor ejus. Quid
ወከብረ፡ ግብሩ፡ እስመ፡ ኀደረ፡ ላዕሌሁ፡ ገባሪሁ፡ ምንተ፡
dicam, & quid eloquar? quoniam antiquus dierum, qui ſedet
Dan. 7:9. עַתִּיק יוֹמִין እብል፡ ወምንተ፡ እነግር፡፡ እስመ፡ ብሉየ፡ መዋዕል፡ ዘይነብር፡
ſuper thronum ſuum excelſum & elevatum factus eſt infans, & jacuit in
Jeſai. 6:1. ዲበ፡ መንበሩ፡ ነዋኅ፡ ወልዑል፡ ኮነ፡ ሕፃነ፡ ወሰከበ፡ ውስተ፡
Luc. 2:7.12. præſepi, & contrectatus fuit manibus terrenis, qui dirumpit vincula peccati,
ጎል፡ ወተገሰ፡ በእደው፡ ዘመሬት፡ ዘይመትር፡ መአስረ፡ ኀጢአት፡
Liturg. Æth. Joh. 11:44. involutus eſt faſciis: quia voluit, ut daret honorem iis,
ጥብሉል፡ገጹ፡ በሰበን፡ ተጠብለለ፡ በአጽርቅት፡ እስመ፡ ፈቀደ፡ ከመ፡ የሀብ፡ ክብረ፡
qui non fuerunt honorati, & daret gloriam contemptis, ut
1 Corinth. 1:27.28. ለእለ፡ ኢኮኑ፡ ክቡራነ፡ ወየሀብ፡ ስብሐተ፡ ለምኑናን፡ ከመ፡
coronaret nos bonitate: & habitavit ſuper nos, ut reciperemus verbum ejus,
ይከልለነ፡ ኂሩተ፡ ወኀደረ፡ ላዕሌነ፡ ከመ፡ ንትወከፎ፡ ቃሎ፡

&

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

& aſſumpſit carnem noſtram, ut mundaret illam, & dedit nobis ſpiritũ ſuũ, ut
ወነሠአ፡ ሥጋነ፡ ከመ፡ ያንጽሖ፡ ወወሀበነ፡ መንፈሶ፡ ከመ፡
ſalvaret nos, & intellectum dedit nobis, ut mercaremur, & theſaurizaremus Matth. 6: 19. 20.
ያድኅነነ፡፡ ወአልበወነ፡ ከመ፡ ንሣየጥ፡ ወንዝግብ፡ መዝገበ፡
theſaurum vitæ. Quoniam Judæi crediderunt verbo, nos autem credidimus
ሕይወት፡፡ እስመ፡ አይሁድ፡ አምኑ፡ በቃል፡ ወንሕነ፡ አመነ፡ 1 Joh. 3: 18.
opere. Judæi genuerunt eum, nos autem recepimus eum.
በምግባር፡፡ አይሁድ፡ ወለድዎ፡ ወንሕነሰ፡ ተወከፍኖ፡፡
Judæi nutriverunt eũ, & creſcere fecerunt, nos autẽ elegimus eũ, & ſuſcepimus
አይሁድ፡ ሐፀንዎ፡ ወአልሀቅዎ፡ ወንሕነ፡ ኅረይኖ፡ ወነሣእኖ፡
eum. Apud illos palmes vitis, apud nos verò uva juſtitiæ. παρ' ἐκείνοις τὸ
በኀቤሆሙ፡ ሐረግ፡ ወይን፡ ወበኀቤነሰ፡ አስካለ፡ ጽድቅ፡፡ κλῆμα τῆς ἀμπέ-
Iſti vindemiarunt in torculari, nos verò bibimus potum myſterii. λου, παρ' ἡμῖν ὁ
እሙንቱ፡ ዐጸርዎ፡ በምክያድ፡ ወንሕነ፡ ሰተይነ፡ ስቴ፡ ምስጢር፡፡ βότρυς τῆς ἀλη-
Iſti ſerminaverunt granum frumenti, nos autem meſſuimus ſpicam θείας.
እሙንቱ፡ ዘርኡ፡ ሕጠተ፡ ስርናይ፡ ወንሕነ፡ ዐጸድነ፡ ሠብለ፡ Joh. 12: 24.
fidei. Iſti prædicarunt ſermonem librorum, qui dicit: Ecce Jeſai. 7: 14.
ሃይማኖት፡፡ እሙንቱ፡ ሰበኩ፡ ቃለ፡ መጻሕፍት፡ ዘይቤ፡ ናሁ፡ Matth. 1: 23.
Virgo concipiet, & pariet filium, nos autem accepimus fructum ejus.
ድንግል፡ ትፀንስ፡ ወትወልድ፡ ወልደ፡ ወንሕነ፡ ነሣእነ፡ ፍሬሁ፡፡ Genes. 2: 7.
Etenim Adam jam olim provenit ex pulvere ſine conjugio, ገብሮ፡ እግዚ
እስመ፡ አዳም፡ እምትካት፡ ወፅአ፡ እመሬት፡ ዘእንበለ፡ አውስቦ፡ አብሔር፡ ለሰ
& ex Adamo abſque muliere exiit mulier: ſimiliter quoque ብእ፡ እምነ፡
ወእምአዳም፡ ዘእንበለ፡ ብእሲት፡ ወፅአት፡ ብእሲት፡ ወከማሁ፡
hodie virgo ſine maſculo peperit hominem, ut መሬት፡ ምድር፡
ዮም፡ ድንግል፡ ዘእንበለ፡ ተባዕት፡ ወለደት፡ ብእሴ፡ ከመ፡ Et c. 3: 19.
ne gloriaretur Adam, eò quòd ſine muliere protulerit መሬት፡ አንተ፡
ኢይትመካሕ፡ አዳም፡ እስመ፡ ዘእንበለ፡ ብእሲት፡ አውፅአ፡ ወውስተ፡ መሬ
mulierem. Et propterea hodie virgo abſque maſculo. ት፡ ትገብእ፡፡
ብእሲተ፡፡ ወበእንተዝ፡ ዮም፡ ድንግል፡ ዘእንበለ፡ ተባዕት፡፡
Sicut verò ſumpſit os è latere ejus, nec imminutus fuit Adam: Genes. 2: 21.
ወበከመ፡ ነሥአ፡ ዐጽመ፡ እምገቦሁ፡ ወኢኀጸጸ፡ አዳም፡ አሕጸ፡ እምዐ
ita etiam virgo concepit hominem perfectum, qui habet animam, & vocem, ጽመ፡ ገቦሁ፡
ወከማሁ፡ ድንግል፡ ፀንሰት፡ ብእሴ፡ ፍጹመ፡ ዘቦ፡ ነፍሰ፡ ወቃለ፡
& intellectum ſuum, nec imminuta fuit virginitas ejus. Atque ſicuti deceptus Symbol. Athanaſ. Τέλειος ἄνθρω-
ወልበ፡ ወኢኀጸጸ፡ ድንግልናሃ፡፡ ወበከመ፡ ተኃይጠ፡ አዳም፡ πος ἐκ ψυχῆς
fuit Adam, & factus eſt vas Satanæ, ac ob ipſum induit carnem ejus, ut λογικῆς, &c.
ወኮነ፡ ንዋየ፡ ለሰይጣን፡ ወበእንቲአሁ፡ ለብሰ፡ ሥጋሁ፡ ከመ፡

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

Εἰ ἐκ κοινῶν γάμων προῆλθε, ψεύδης τοῖς πολλοῖς ἐνομίζετο.

prohiberet ab illo ſeductiones Satanæ. Et ſi natus fuiſſet
ይክላእ ፡ እምኔሁ ፡ ስሕተታተ ፡ ሰይጣን ፡፡ ወሰበ ፡ ተወልደ ፡
per conjunctionem conjugalem, utiq; arguiſſent eum mendacii multi Nunc
በተድምርተ ፡ አውስበ ፡ እምአሕሰውዎ ፡ ብዙኃን ፡፡ ወይእዜሰ ፡
autem natus fuit ex virgine, & nato illo cuſtodivit virginitatem ſuam ſine
ተወልደ ፡ እምድንግል ፡ ወተወሊዶ ፡ ዐቀበ ፡ ድንግልናሃ ፡ ዘእንበለ ፡

Τὴν παρθενίαν ἀζήμιον φυλάττει.

corruptione. Et quum dicunt prævaricatores : Chriſtus num ut homo
ሙስና ፡፡ ወለእመ ፡ ይቤሉ ፡ ዐልዋን ፡ ክርስቶስ ፡ ከመ ፡ ሰብእኑ ፡
natus eſt, aut ſine homine? Ecce ſigillum virginitatis
ተወልደ ፡ አው ፡ ዘእንበለ ፡ ሰብእ ፡ ናሁ ፡ ማኅተመ ፡ ድንግልና ፡

Μάρτυρ τοῦ λόγου ἡ ἄσπιλος τῆς παρθενίας σφραγίς.

abſque immunditia : & divinitas ejus vicit legem humanam, & fuit
ዘእንበለ ፡ ርኵስ ፡፡ ወመለኮቱ ፡ ሞአ ፡ ሕገ ፡ ሰብእ ፡ ወኮነ ፡

Rom. 6: 19.

venter ejus tanquam habitaculum ; etenim proceſſit in nativitate abſque
ከርሣ ፡ ከመ ፡ ማኅደር ፡ እስመ ፡ ወፅአ ፡ በልደት ፡ ዘእንበለ ፡
corruptione, & manſit virginitas ejus. Dic mihi, ô Judæe, peperitne

ὦ Ἰουδαῖε, ὁμολόγησον τὸν ξένον τόκον.

ሙስና ፡ ወሀለው ፡ ድንግልናሃ ፡፡ ንግረኒ ፡ ኦአይሁዳዊ ፡ ወለደትኑ ፡
virgo, aut non? ſi verò peperit, quare non credis
ድንግል ፡ አው ፡ አልበ ፡ ወእመሰ ፡ ወለደት ፡ ለምንት ፡ ኢተአምን ፡
nativitati ejus? ſi autem non peperit, quare ſeduxiſti Herodem ?
ልደቱ ፡፡ ወእመኒ ፡ ኢወለደት ፡ ለምንት ፡ አስሐትኮ ፡ ለሄሮድስ ፡
cùm interrogavit te, & dixit : ubi naſceretur Chriſtus ?
አመ ፡ ይትስአለከ ፡ ወይቤ ፡ በአይቴ ፡ ይትወለድ ፡ ክርስቶስ ፡

Matth. 2: 4. 6.

& dixiſti ei : in Bethlehem Judæ. Nonne nos novimus
ወትቤሎ ፡ በቤተ ፡ ልሔም ፡ ዘይሁዳ ፡፡ አኮኑ ፡ ንሕነ ፡ ናአምር ፡
civitatem ejus, & locum ejus? Nonnè Jeſaias manifeſtavit, quomodo Deus

οὐχὶ Ἡσαΐας θεὸν αὐτὸν ἐμνημόνευσε;

ሀገሮ ፡ ወመካኖ ፡ አኮኑ ፡ ኢሳይያስ ፡ አግሀደ ፡ ከመ ፡ አምላክ ፡
ille? dicens : Pariet filium, & vocabit nomen ejus
ውእቱ ፡ ወይቤ ፡ ትወልዲ ፡ ወልደ ፡ ወይሰምይዎ ፡ ስሞ ፡
EMMANUEL, cujus interpretatio, DEUS NOBISCUM. Nonnè

Jeſai. 7: 14.
Matth. 1: 23.

ዐማኑኤል ፡ ዘበትርጓሜሁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ምስሌነ ፡፡ አኮኑ ፡
vos hoſtes reverâ, qui reſiſtitis veritati? Nonné
አንትሙ ፡ ፀር ፡ በአማን ፡ እለ ፡ ትትቃረንዎ ፡ ለጽድቅ ፡ አኮኑ ፡
ſcribæ, & Phariſæi, qui intelligunt legem, loquuti ſunt nobis omnia

οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι, οἱ ἀκριβεῖς τοῦ νόμου φύλακες.

ጸሐፍት ፡ ወፈሪሳውያን ፡ እለ ፡ ያአምሩ ፡ ሕገ ፡ ነገሩነ ፡ ኵሎ ፡
de vobis? dum neſcimus ſermonem Hebraicum? ſed
በእንቲአክሙ ፡ እንዘ ፡ ኢናአምር ፡ ነገረ ፡ ዕብራውያን ፡፡ አላ ፡
vos expoſuiſtis ſcripturas, & dixiſtis ei : ante
አንትሙ ፡ ፈከርክሙ ፡ መጻሕፍተ ፡ ወትቤሎ ፡ እምቅድመ ፡

nativi-

nativitatem ejus virgo eſt , & poſt nativitatem ejus, & hoc per gratiam
ልደቱ ፡ ድንግል ፡ ይእቲ ፡ ወእምድኅረ ፡ ልደቱኒ ፡ ወዝንቱ ፡ በጸጋ ፡
Dei interpretati eſtis. Nonne vos *eſtis*, de quibus ſciſcitatus eſt
እግዚአብሔር ፡ ፈከርክምዎ ፡ አኮኑ ፡ ኪያክሙ ፡ ዘተስእለ ፡
Herodes, & commemoraſtis ei prophetiam Michææ, ut confirmaret
ሄሮድስ ፡ ወነገርክምዎ ፡ ትንቢተ ፡ ምኪያስ ፡ ከመ ፡ ይእመንክሙ ፡
ſermonem veſtrum, qui dixit: Et tu Bethlehem domus Ephratæ,
ቃልክሙ ፡ ዘይቤ ፡፡ ወአንቲኒ ፡ ቤተ ፡ ልሔም ፡ ቤተ ፡ ኤፍራታ ፡
non minima es ex regibus Judæ: ex te egreditur Rex,
ኢትትኀጸጺ ፡ እምነገሥተ ፡ ይሁዳ ፡፡ እምኔኪ ፡ ይወፅእ ፡ ንጉሥ ፡
qui paſcet populum meum Iſraël. Benè dixit Propheta: egreſſus eſt
ዘይርዕዮሙ ፡ ለሕዝብየ ፡ እስራኤል ፡ ሠናየ ፡ ይቤ ፡ ነቢይ ፡ ወፅአ ፡
ex illa, & venit in univerſum mundum, qui fuit ab æterno,
እምኔሃ ፡ ወቦአ ፡ ውስተ ፡ ኵሉ ፡ ዓለም ፡ ዘሀሎ ፡ እምትካት ፡
& erit in omni tempore. Hodie natus eſt ut homo,
ወይሀሉ ፡ በኵሉ ፡ ጊዜ ፡፡ ዮም ፡ ተወልደ ፡ ከመ ፡ ሰብእ ፡
qui paſcet populum ſuum, Salvator mundi. O ſapiens amator hominum,
ዘይርዕዮ ፡ ሕዝቦ ፡ መድኅኔ ፡ ዓለም ፡፡ አጠቢብ ፡ መፍቀሬ ፡ ሰብእ ፡
qui apparuit, & cognoverunt eum in præſepio, uti rex ille,
ዘአስተርአየ ፡ ወአእመርዎ ፡ በውስተ ፡ ጎል ፡ ከመ ፡ ንጉሥ ፡ ውእቱ ፡
& fecerunt bonum citra voluntatem eorum, revelárunt eum, & voluerunt
ወገብሩ ፡ ሠናየ ፡ ዘእንበለ ፡ ፈቃዶሙ ፡ ከሠትዎ ፡ ወፈቀዱ ፡
occultare eum. Inſipientes magiſtri, qui docent, quæ non intelligunt:
ይኅብእዎ ፡፡ አብዳን ፡ መምህራን ፡ እለ ፡ ይሜህሩ ፡ ወኢያአምሩ ፡፡
dum eſuriunt, ſaturant, & dum ſitiunt, potant: & dum
እንዘ ፡ ርኁባን ፡ ያጸግቡ ፡ ወእንዘ ፡ ጽሙኣን ፡ ያሰትዩ ፡፡ ወእንዘ ፡
egent, ditant. Agite nunc lætemur, & celebremus feſtum: quoniam
ነዳያን ፡ ያብዕሉ ፡፡ ነዑ ፡ ንትፈሣሕ ፡ ወንግበር ፡ በዓለ ፡ እስመ ፡
negotium nativitatis ejus mirabile eſt. Hodie ſolvit vincula
ነገረ ፡ ልደቱ ፡ መንክር ፡ ውእቱ ፡፡ ዮም ፡ ፈትሐ ፡ መአስረ ፡
mundi: hodiè confudit diabolum, & expulſi ſunt omnes
ዓለም ፡፡ ዮም ፡ አስተኀፈሮ ፡ ለሰይጣን ፡ ወተሰዱ ፡ ኵሉ ፡
dæmones ejus, & defecit mors, & apertus eſt paradiſus, & deſtructa eſt
አጋንንቲሁ ፡ ወኀልቀ ፡ ሞት ፡ ወተርኅወ ፡ ገነት ፡ ወተስዕረ ፡
maledictio, & aufugit peccatum: ac pervenit verbum ejus uſq; ad conſumma-
መርገም ፡ ወጐየ ፡ ኀጢአት ፡፡ ወበጽሐ ፡ ነገሩ ፡ እስከ ፡ ኵልሄ ፡
tionem, & venit verbum juſtitiæ, atque conſociati ſunt angeli cum hominibus
ወመጽአ ፡ ነገረ ፡ ጽድቅ ፡ ወተሳተፉ ፡ መላእክት ፡ ምስለ ፡ ሰብእ ፡

Mich. 5: 2. ቤተ ፡ ልሔም ፡ ኤፍራታ ፡ ወሖድ ፡ አንቲ ፡ ከመ ፡ ትኩኒ ፡ አእላፈ ፡ ይሁዳ

Iſraël eſt gens Iſraëlitica, Rom. 9:6. Gentiles ſeu tota Eccleſia, Galat. 6:16.

Joh. 4: 42. Tit. 3: 4. & Liturg. Æthiop. 159. 160.

Ἀμαθεῖς διδάσκαλοι, πεινῶντες τρέφουσι, διψῶντες ποτίζουσι, πενόμενοι πλουτίζουσι.

Ἄγγελοι μετὰ ἀνθρώπων κοινωνοῦσιν, ἄνθρωποι μετὰ ἀγγέλων ἀδεῶς διαλέγονται.

&

& homines loquuti ſunt cum angelis: quoniam Deus
ወሰብአ ፡ ተናገሩ ፡ ምስለ ፡ መላእክት ፡ እስመ ፡ እግዚአብሔር ፡
venit ſuper terram, & homo in cælum, ac duo illi
መጽአ ፡ ዲበ ፡ ምድር ፡ ወብእሲ ፡ ውስተ ፡ ሰማይ ፡ ወክልኤሆሙ ፡
unum facti ſunt. Verbum venit in terram, & fuit in
አሐዱ ፡ ኮኑ ፡፡ ቃል ፡ መጽአ ፡ ውስተ ፡ ምድር ፡ ወሀሎ ፡ ውስተ ፡
cælo, ac implet cælum & terram, ille Deus factus eſt
ሰማይ ፡ ወይመልእ ፡ ሰማየ ፡ ወምድረ ፡ ውእቱ ፡ አምላክ ፡ ኮነ ፡
homo, nec imminuta fuit divinitas ejus, illud verbum , quod non patitur,
ሰብአ ፡ ወኢኅጸጸ ፡ መለኮቱ ፡ ውእቱ ፡ ቃል ፡ ዘኢይሐምም ፡
caro factum eſt. Quem non capit cælum, hodie cepit eum præſepe: & ſuxit
ὁ ἀχώρητος χωρεῖται, Nazianz. ተሠገወ ፡፡ ዘኢየገምሮ ፡ ሰማይ ፡ ዮም ፡ አገመሮ ፡ ጎል ፡፡ ወጠበወ ፡
lac ex virgine, qui nutrit omnia. Hodie pater omnis
Orat. 38. ሐሊበ ፡ እምድንግል ፡ ዘይሴሲ ፡ ለኵሉ ፡፡ ዮም ፡ አበ ፡ ኵሉ ፡
Jeſa. 9: 6. æternitatis factus eſt puer, ut poſſent homines appropinquare ei. Hodie
ዓለም ፡ ኮነ ፡ ሕፃነ ፡ ከመ ፡ ይክህሉ ፡ ሰብእ ፡ ቀሪቦቱ ፡፡ ዮም ፡
i. e. Magi. venerunt viri divinationis, & acceperunt libertatē ſuā, & abnegárunt priſtina
ሰብአ ፡ ሰገል ፡ መጽኡ ፡ ሰብአ ፡ ሰገል ፡ ወነሥኡ ፡ግዕዛኖሙ ፡ ወክሕዱ ፡ ዘትካት ፡
οἱ μάντεις, Mich. opera ſua, ac ſe extulit cælum ob illos, atque monſtravit illis
3: 7. ግብሮሙ ፡ ወተመክሐ ፡ ሰማይ ፡ በእንተአሆሙ ፡ ወአርአዮሙ ፡
ſtellam Domini noſtri, & ivit *in* regionem Ægypti, non quidem ob metum
Matth. 2: 2. 9. ኮከበ ፡ ለእግዚእነ ፡ ወሖረ ፡ ብሔረ ፡ ግብጽ ፡ ወአኮ ፡ በፍርሀተ ፡
Ἀστὴρ ὁ ὁδηγὸς τῶν Herodis, ſed ſicut dicit Jeſaias: In illo die
μάγων καὶ πρόξενος, Greg. ሄሮድስ ፡ አላ ፡ በከመ ፡ ይቤ ፡ ኢሳይያስ ፡ በውእቱ ፡ መዋዕል ፡
Nazianz. Orat. 4. fuerunt viri Aſſyriæ, & viri Ægypti, & benedicentur in ſuper
ሀለዉ ፡ ሰብአ ፡ ፋርስ ፡ ወሰብአ ፡ ግብጽ ፡ ወይትባረኩ ፡ በዲበ ፡
Jeſai. 19: 24. 25. terra, cui benedixit Dominus. Et iterum dicit: Erit
Παλαιστίνη μὲν ምድር ፡ እንተ ፡ ባረከ ፡ እግዚአብሔር ፡፡ ወካዕበ ፡ ይቤ ፡ ይከውን ፡
ἐπιβουλεύει. Αἰ- populus meus benedictus in Ægypto, & in Aſſyria, & in Iſraël. Et ecce
γυπτος δὲ ὑπο- ሕዝብየ ፡ ቡሩክ ፡ በግብጽ ፡ ወበፋርስ ፡ ወበእስራኤል ፡፡ ወናሁ ፡
δέχεται, καὶ δια- Aſſyrii prævenerunt adorare per Magos. Poſt illos verò
σώζει τὸν ἐπιβου- ፋርስ ፡ ቀደሙ ፡ ሰጊደ ፡ በሰብአ ፡ ሰገል ፡፡ ወእምድኅሬሁ ፡
λευόμενον. receperunt eum Ægyptii, quando aufugit ab Herode, & poſt-
Matth. 2: 13. ተወክፍዎ ፡ ሰብአ ፡ ግብጽ ፡ አመ ፡ ጐየ ፡ እምሄሮድስ ፡ ወአመ
ea egreſſus eſt ex Jordane, cognoverunt eum Iſraëlitæ, & facti ſunt
ድኅረ ፡ ወፅአ ፡ እምዮርዳኖስ ፡ አእመርዎ ፡ እስራኤል ፡ ወኮኑ ፡
ultimi: ſiquidem adiit terram Ægyptiorum ut confringeret
ድኅረ ፡ እስመ ፡ ሖረ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ከመ ፡ ይቀጥቅጥ ፡
idola

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

idola eorum. Et pro triſtitia dedit illis lætitiam: ac loco
ጥዖቶሙ :: ወህየንተ : ሐዘን : ወሀበሙ : ፍሥሓ :: ወህየንተ :
plagæ effudit ſuper eos gratiam, atque vice noctis & cali-
ብድብድ : ከዐወ : ላዕሌሆሙ : ጸጋ : ወህየንተ : ሌሊት : ወጽል
ginis largitus eſt illis lumen ſalutis, exiſtente puero. Sicut
መት : ጸገወሙ : ብርሃነ : መድኀኒት : ከዊኖ : ሕፃነ :: በከመ :
dixit Lucas Euangeliſta: Et peperit filium ſuum primogenitum, & recli-
ይቤ : ሉቃስ : ወንጌላዊ : ወወለደቶ : ወልዳ : ዘበኵራ : ወአስ
navit eum in præſepi: quoniam non habebant locum in diverſorio
ከበቶ : ውስተ : ጎል : እስመ : አልቦሙ : መካን : ውስተ : ማኅደ
ſuo. Purgavit Ægyptios ab omni immunditia ſua, & aquam illorum,
ሮሙ :: አንጽሖሙ : ለግብጽ : እምኵሉ : ርኵሶሙ : ወማዮሙ :
quæ corrupta fuit, cõſtituit baptiſmũ purificationis: & pro eo quod abnegave-
ዘማሰነ : ረሰዮ : ጥምቀተ : ለአንጽሖ :: ወህየንተ : ዘክሕዱ :
rint colere idola, cognoverunt Deum, & conſtituit
በአምልኮ : ጣዖት : አእመርዎ : ለእግዚአብሔር : ወረሰየ :
inter illos multos martyres ac ſanctos. Admirabile *eſt* negotium ejus:
ውስቴቶሙ : ብዙኃነ : ሰማዕተ : ወቅዱሳነ :: መንክር : ነገሩ :
venit in humilitate, & jacuit in præſepi, & habitárunt Joſeph
መጽአ : በትሕትና : ወሰከበ : ውስተ : ጎል : ወነበሩ : ዮሴፍ :
& Maria deficientes, ac indigentes, atque omne opus eorum
ወማርያም : እንዘ : ኅጡኣን : ወፅኑሳን : ወኵሉ : ግብሮሙ :
in egeſtate *fuit*: etenim ſublimis humiliatus eſt, & dives indiguit, neque præ-
በነዴት :: እስመ : ልዑል : ተትሕተ : ወባዕል : ተፀነሰ : ወኢያስተ
paratus fuit ei lectus, & veſtimenta, ſed jacuit in pulvere,
ዳለወ : ሎቱ : ዐራተ : ወአልባሰ : አላ : ሰከበ : ውስተ : መሬት :
qui comprehendit univerſum mundum: & colligatus eſt in panniculis, qui
ዘይእኅዝ : ኵሎ : ዓለመ :: ወተጠብለለ : በአጽርቅት : ዘይመ
diſrumpit vincula peccati. Qui docuit viros divinationis
ትር : ማእሰረ : ኃጢአት :: ዘመሀሮሙ : ለሰብአ : ሰገል :
abire *in* regionem ſuam per aliam viam. Et Joſeph
ይእተዉ : ብሔሮሙ : እንተ : ካልእ : ፍኖት :: ወዮሴፍ :
vocatus eſt maritus ejus, illa autem uxor ejus verbo, non verò opere:
ተሰምየ : ምታ : ወይእቲኒ : ብእሲቱ : በቃል : ወአኮ : በምግባር :
Joſeph deſponſavit illam, & Spiritus ſanctus inumbravit illam. Et idcirco
ዮሴፍ : ፈኀራ : ወመንፈስ : ቅዱስ : ጸለላ :: ወበእንተዝ :
contriſtatus fuit Joſeph, ac defuit quod diceret; ſi enim dixiſſet ex
ተከዘ : ዮሴፍ : ወኀጥአ : ዘይቤል : ወለእመ : ይቤ : እም

Erat enim Αἴγυπτος ἡ θεομάχος ἡ μανικωτάτη.

Ἀντὶ μαστίγων χάριν ἐπιβαλὼν, ἀντὶ νυκτὸς ἢ σκότους σωτηρίας φέγγος χαρισάμενος.

Luc. 2: 7.

Chryſ. Homil. 8. in c. 2. Matth. Καταβὰς εἰς Αἴγυπτον, τὴν χώραν πᾶσαν διὰ τῆς ἐπιβάσεως ἡγίασε.

Ἐξ Αἰγύπτου μάρτυρες, ſub Diocletiano Imp. unde Æra Copt. Martyrum.

Ὅλα πτωχείας ἐχόμενα, ὅλα πενίας γέμοντα.

Jeſai. 53: 3.

ትሑት : እም ኵሉ : ሰብእ :

2 Corinth. 8: 9.

Matth. 2: 12.

Maria conjux Joſephi erat non concubitu, ſed affectu, non conjunctione corporis, ſed animi.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

ſcortatione illum eſſe, non auſus fuit: namque verè non loquutus eſt verbum
ዝሙት ፡ ውእቱ ፡ ኢተኀበለ ፡ እስመ ፡ በአማን ፡ ኢነበበ ፡ ቃለ ፡
blaſphemiæ in virginem; ſi verò dixiſſet: filius meus eſt,
ፅርፈት ፡ ላዕለ ፡ ድንግል ፡ ወለእመ ፡ ይቤ ፡ ወልድየ ፡ ውእቱ ፡
non potuit mentiri, quoniam neſciebat unde ille?
ኢይክል ፡ የሐሱ ፡ እስመ ፡ ኢያአምር ፡ እምአይቴ ፡ ውእቱ ፡፡
nec potuit loqui de ipſo. Atque nunciatum eſt ei de cælo
ወኢክህለ ፡ ይትናገር ፡ በእንቲአሁ ፡ ወተናገሮ ፡ እምሰማይ ፡
per vocem Angeli, qui dixit illi: ne timeas Joſeph: quoniam qui na-
በቃለ ፡ መልአክ ፡፡ ወይቤሎ ፡ ኢትፍራህ ፡ ዮሴፍ ፡ እስመ ፡ ዘይት
ſcetur ex illa, Sanctus ille, & filius Dei
ወልድ ፡ እምኔሃ ፡ ቅዱስ ፡ ውእቱ ፡ ወወልደ ፡ እግዚአብሔር ፡
eſt, quoniam Spiritus ſanctus obumbravit ei. Et ideo peperit,
ውእቱ ፡ እስመ ፡ መንፈስ ፡ ቅዱስ ፡ ጸለላ ፡ ወበእንተዝ ፡ ወለደት ፡
virgine exiſtente. Etenim olim Eva virgo
እንዘ ፡ ድንግል ፡ ይእቲ ፡ እስመ ፡ ትካት ፡ ሔዋ ፡ ድንግል ፡
fuit, & ſeduxit illam Satanas, & peperit verbum, quod fuit dux
ይእቲ ፡ ወአስሐታ ፡ ሰይጣን ፡ ወወለደት ፡ ቃለ ፡ ዘኮነ ፡ መርሐ ፡
mortis: Maria autem per annunciationem angeli peperit verbum,
ለሞት ፡፡ ወማርያምሰ ፡ በዜና ፡ መልአክ ፡ ወለደት ፡ ቃለ ፡
quod caro factũ eſt, & fuit dux vitæ æternæ. Verbum Hevæ
ዘተሠገወ ፡ ወኮነ ፡ መርሐ ፡ ለሕይወት ፡ ዘለዓለም ፡ ቃለ ፡ ሔዋ ፡
monſtravit lignum, & per illud lignum ejectus fuit Adam ex horto:
አርአየ ፡ ዕፀ ፡ ወእምይእቲ ፡ ዕፀ ፡ ተገድፈ ፡ አዳም ፡ እመገነት ፡፡
verbum autem Mariæ monſtravit lignum crucis, ob quod introivit
ወቃለ ፡ ማርያምሰ ፡ አርአየ ፡ ዕፀ ፡ መስቀል ፡ ዘበእንቲአሁ ፡ በአ ፡
latro in hortum, in ſimilitudine Adami. In hoc verò non crediderunt
ፈያታዊ ፡ ውስተ ፡ ገነት ፡ በአምሳለ ፡ አዳም ፡፡ ወበዝኒ ፡ ኢአምኑ ፡
Judæi, nec Ethnici, nec progenies ſacerdotum, uti naſceretur
አይሁድ ፡ ወኢአረሚ ፡ ወኢዘመደ ፡ ካህናት ፡ ከመ ፡ ይትወልድ ፡
Deus, & benediceretur; & propterea apparuit in corpore
እግዚአብሔር ፡ ወይትባረክ ፡ ወበእንተዝ ፡ አስተርአየ ፡ በሥጋ ፡
mortali, qui non moritur, & cuſtodivit corpus, quod recipit paſſionem.
መዋቲ ፡ ዘኢይመውት ፡ ወዐቀበ ፡ ሥጋ ፡ ዘይትወከፍ ፡ ሕማመ ፡፡
Ipſe autem Deus, qui non minuitur, natus eſt ex Deo ſi
ወውእቱ ፡ አምላክ ፡ ዘኢይትነጸጽ ፡ ተወልደ ፡ እምአምላክ ፡ ዘእን
ne mixtione. Quandoquidem homines reliquerunt inſervire ei,
በለ ፡ ተድምሮት ፡፡ እስመ ፡ እጓለ ፡ እመ ፡ ሕያው ፡ ኀደጉ ፡ ተቀንዮቶ ፡
&

Ἐκ μοιχείας αὐτὸν εἰπεῖν οὐκ ἐτόλμα· Τέκνον αὐτὸν εἰπεῖν ἴδιον οὐκ ἠνέχετο.

Matth. 1:20.
Luc. 1:35.

ቅዱስ ፡ ቅዱሳን ፡
Sanctus ſanctorũ,
Daniel. 9:24.

G. Naz. orat. 11.
ὦ Εὔα μῆτερ καὶ γένους καὶ ἁμαρτίας.

Geneſ. 3:13.
አርዌ ፡ ምድር ፡
አስፈጠኒ ፡፡

Geneſ. 3:13.
አውፅአ ፡ እግ
ዚአብሔር ፡ ለ
አዳም ፡ እምነ ፡
ገነተ ፡ ተድላ ፡፡

G. Naz. orat. 18.
Χριστὸς ὁ πρῶτος μάρτυρ ἐπὶ τὸν σταυρὸν ἀνῆλθεν, ἵνα τὸν ὄφιν θριαμβεύσῃ, καὶ τὸ ξύλον ἁγιάσῃ, καὶ τὸν Ἀδὰμ ἀνασώσῃ·

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-154 4° 1123

& fecerunt ſculptile in ſimilitudine creaturæ, & coluerunt, ac deſeruerunt
ወገብሩ፡ ግልፎ፡ በአምሳለ፡ ፍጥረት፡ ወአምለኩ፡ ወኀደጉ፡ Rom. 1:25.
creatorem ſuum. Atque ideo apparuit verbum Dei
ፈጣሪሆሙ። ወበእንተዝ፡ አስተርአየ፡ ቃለ፡ እግዚአብሔር፡
in forma hominis, ut amoveret opus vanitatis, & ſervirent
በአምሳለ፡ ብእሲ፡ ከመ፡ ያእትት፡ መግባረ፡ ከንቱ፡ ወይትቀነዩ፡ ኵሉ፡ ከንቱ፡
Deo ſoli, cui laus & honor in ſeculum Eccleſiaſt. 1:2.
ለእግዚአብሔር፡ ባሕቲቱ፡ ዘሎቱ፡ ስብሐት፡ ወክብር፡ ለዓለመ፡ Apocal. 7:12.
ſeculi, Amen.
ዓለም፡ አሜን።

CORONIDIS LOCO

ob materiæ convenientiam acceſsit perbrevis quædam Æthiopum Oratio.

Gratias agimus factori bonorum, ſuper nos *qui eſt* Deus miſericors,
ናአኵቶ፡ ለገባሬ፡ ሠናያት፡ ላዕሌነ፡ እግዚአብሔር፡ መሐሪ፡
Pater Domini noſtri, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti: quoniam
አቡሁ፡ ለእግዚእነ፡ ወመድኀኒነ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ እስመ፡
protexit nos, & adjuvit nos, ac cuſtodivit nos, atq; ſuſcepit nos ad ſe, & com-
ሰወረነ፡ ወረድአነ፡ ወዐቀበነ፡ ወተወክፈነ፡ ኀቤሁ፡ ወተማሕ
mendavit nos, & confirmavit nos, & duxit nos uſq; ad hanc horam. Rogamus
ፀነነ፡ ወአጽንዓነ፡ ወአብጽሐነ፡ እስከ፡ ዛቲ፡ ሰዓት። ንስአሎ፡
igitur denuò illum, ut conſervet nos hoc die, & omnibus
እንከ፡ ከዕበ፡ ኪያሁ፡ ከመ፡ ይዕቀበነ፡ በዛቲ፡ ዕለት፡ ወኵሎ፡
diebus vitæ noſtræ, in omni pace omnipotentis Domi-
መዋዕለ፡ ሕይወትነ፡ በኵሉ፡ ሰላም፡ አኀዜ፡ ኵሉ፡ እግዚአ
ni Dei noſtri. Domine Deus omnipotens,
ብሔር፡ አምላክነ። እግዚኦ፡ እግዚአብሔር፡ አኀዜ፡ ኵሉ፡
Pater Domini noſtri, & Salvatoris noſtri Jeſu Chriſti, gratias agimus tibi
አቡሁ፡ ለእግዚእነ፡ ወመድኀኒነ፡ ኢየሱስ፡ ክርስቶስ፡ ናአኵተከ፡
ſuper omne opus, & in omni opere, & propter
ላዕለ፡ ኵሉ፡ ግብር፡ ወውስተ፡ ኵሉ፡ ግብር፡ ወበእንተ፡

omne opus. Quia defendiſti nos, & adjuviſti nos, ac cuſtodiviſti nos, atq; ac-
ኵሉ ፡ ግብር ፡፡ እስመ ፡ ሰወርከነ ፡ ወረዳእከነ ፡ ወዐቀብከነ ፡ ወአ
cedere feciſti nos ad te, & duxiſti nos uſque ad hanc horam. Propter
ቅረብከነ ፡ ኀቤከ ፡ ወአብጻሕከነ ፡ እስከ ፡ ዛቲ ፡ ሰዓት ፡፡ በእንተ ፡
hoc petimus à te, & quærimus à bonitate tua, ô amator
ዝንቱ ፡ ንስእለከ ፡ ወንኅሥሥ ፡ እምነ ፡ ኂሩትከ ፡ አመፍቀሬ ፡
hominum, da nobis, ut finiamus hunc diem
እጓለ ፡ እመ ፡ ሕያው ፡ ሀበነ ፡ ከመ ፡ ንፈጽም ፡ ዛተ ፡ ዕለተ ፡
ſanctum, & omnes dies vitæ noſtræ, in omni pace
ቅድስተ ፡ ወኵሎ ፡ መዋዕለ ፡ ሕይወትነ ፡ በኵሉ ፡ ሰላም ፡
cum timore tuo. Omnem invidiam, & omnem machinationem, & omne
ምስለ ፡ ፈሪሆትከ ፡፡ ኵሎ ፡ ቅንአተ ፡ ወኵሎ ፡ መከራ ፡ ወኵሎ ፡
opus Satanæ, ac conſilium hominum malorum, atque inſultum hoſtis
ግብረ ፡ ሰይጣን ፡ ወምክረ ፡ ሰብእ ፡ እኩያን ፡ ወትንሣኤ ፡ ፀር ፡
occulti & manifeſti remove, & abige à nobis,
ዘኅቡእ ፡ ወዘገሃድ ፡ አርኅቆሙ ፡ ወአሰስሎሙ ፡ እምኔነ ፡
& ab omni populo tuo, & ab hoc loco ſancto
ወእምነ ፡ ኵሉ ፡ ሕዝብከ ፡ ወእምነ ፡ ዝንቱ ፡ መካን ፡ ቅዱስ ፡
tuo, ac omnia bona, & quod expedit, & quod decorum eſt, præcipe nobis
ዚአከ ፡ ወኵሎ ፡ ሠናያተ ፡ ወዘይኄይስ ፡ ወዘይሤኒ ፡ አዝዝ ፡ ለነ ፡
illa: quia tu es, qui das nobis dominium, ut conculcemus
ኪያሆሙ ፡ እስመ ፡ አንተ ፡ ዘወሀብከነ ፡ ስልጣነ ፡ ከመ ፡ ንኪድ ፡
draconem, & ſcorpiones, ac omnem vim inimici: & ne inducas nos
ከይሴ ፡ ወአቃርብተ ፡ ወኵሎ ፡ ኀይለ ፡ ጸላኢ ፡ ወኢታብአነ ፡
in tentationem, ſed libera nos, & eripe nos ex omni malo
ውስተ ፡ መንሱት ፡ አላ ፡ አድኅነነ ፡ ወባልሐነ ፡ እምኵሉ ፡ እኩይ ፡
per gratiã, & miſericordiã, ac amorẽ hominũ, cũ filio tuo unico Dom. noſtro,
በጸጋ ፡ ወሣህል ፡ ወፍቅረ ፡ ሰብእ ፡ በወልድከ ፡ ዋሕድ ፡ እግዚእነ ፡
& Salvatore noſtro Jeſu Chriſto, cum quo tibi gloria,
ወመድኀኒነ ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ ዘቦቱ ፡ ለከ ፡ ስብሐት ፡
ac honor, & gratiarum actio convenit cum eo, & cum Spiritu
ወክብር ፡ ወአኰቴት ፡ ይደሉ ፡ ምስሌሁ ፡ ወምስለ ፡ መንፈስ ፡
ſancto, qui æqualis *eſt* tecum nunc & ſemper, & in ſeculum
ቅዱስ ፡ ዘዕሩይ ፡ ምስሌከ ፡ ይእዜኒ ፡ ወዘልፈኒ ፡ ወለዓለመ ፡
ſeculi, Amen.
ዓለም ፡ አሜን ፡፡

F I N I S.